

Patiënten zoeken luisterend oor bij POH-ggz

In de meeste huisartsenpraktijken (83-91%) is tegenwoordig een praktijkondersteuner huisartsenzorg geestelijke gezondheidszorg (POH-ggz) werkzaam. De POH-ggz ondersteunt de huisarts bij de begeleiding en behandeling van patiënten met (lichte) psychische, psychosociale of psychosomatische klachten. Wanneer de huisarts of POH-ggz de patiënt niet kan helpen wordt deze doorverwezen naar de basis- of gespecialiseerde ggz. Sinds 1 januari 2014 is de module POH-ggz uitgebreid, zoals vastgelegd in het *Bestuurlijk akkoord toekomst GGZ*, waardoor meer uren voor de inzet van de POH-ggz worden vergoed.

Het NIVEL onderzocht waaraan patiënten die de POH-ggz bezoeken behoefte hebben en welke behandeling of begeleiding de POH-ggz inzet bij patiënten met psychische, psychosociale of psychosomatische klachten. Aan dit onderzoek namen 15 POH's-ggz en 110 patiënten deel.

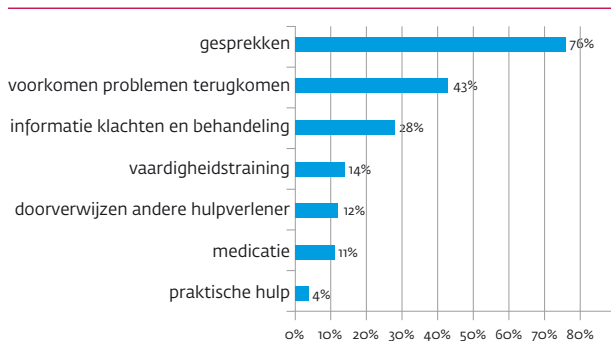
VOORAL BEHOEFTE AAN GESPREKKEN

De meeste patiënten geven aan dat zij de POH-ggz bezoeken vanwege overspannenheid, stress, neerslachtigheid of depressieve klachten. Daarnaast worden bijvoorbeeld rouwverwerking, onzekerheid, omgaan met emoties, angst- en panieklachten en problemen op het werk genoemd. Gemiddeld hebben zij 5 tot 7 gesprekken met de POH-ggz. Zevenenvertig procent van de patiënten kon binnen een week (na verwijzing door de huisarts) terecht bij de POH-ggz en 38% binnen een tot twee weken.

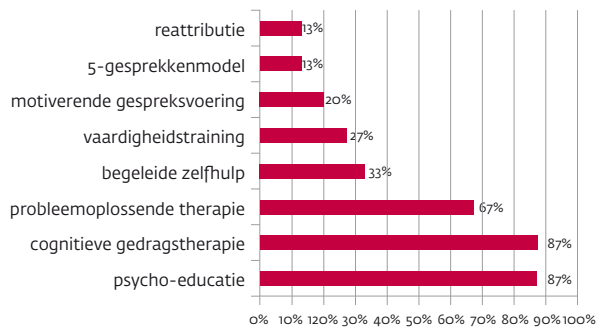
Patiënten die de POH-ggz bezoeken hebben vooral behoefte aan gesprekken over hun klachten en hoe hiermee om te gaan (76%), zie [figuur 1]. Ook geeft 44% aan dat zij willen leren om te voorkomen dat hun problemen terugkomen. Aan praktische hulp, zoals hulp bij financiële problemen, is nauwelijks behoefte. Mogelijk kloppen patiënten hiervoor eerder aan bij bijvoorbeeld Algemeen Maatschappelijk Werk dan bij de POH-ggz.

Patiënten geven de POH-ggz direct na afloop van het consult gemiddeld een rapportcijfer 8,4 voor de manier waarop deze hen heeft geholpen bij hun klachten. Na 3 maanden is wederom aan patiënten gevraagd een cijfer te geven voor de manier waarop deze hen de afgelopen tijd heeft geholpen. Dit

Figuur 1 Behoeften van patiënten die de POH-ggz bezoeken (n = 110)

Figuur 2 Type behandeling of begeleiding door de POH-ggz (n = 15)

resulteerde, volgens 50% van de patiënten, in een gemiddeld rapportcijfer 7,7.

PSYCHO-EDUCATIE

Naast probleemverheldering of diagnostiek (100%), geeft 87% van de POH's-ggz aan dat zij bij hun behandeling of begeleiding psycho-educatie of cognitieve gedragstherapeutische technieken inzetten. [Figuur 2] geeft een overzicht van de typen behandeling of begeleiding door de POH-ggz. Naast behandeling of begeleiding verwijst de POH-ggz patiënten bijvoorbeeld ook naar een externe cursus als 'In de put, uit de put' (20%), fysiotherapie (40%) of e-health, zoals een online cursus (47%).

CONCLUSIE

Patiënten met psychische, psychosociale of psychosomatische klachten die de huisartsenpraktijk bezoeken hebben vooral behoefte aan gesprekken met de POH-ggz over hun klachten en hoe hiermee om te gaan. POH's-ggz geven aan dat zij tijdens deze gesprekken met name psycho-educatie of cognitieve gedragstherapeutische technieken inzetten, naast probleemverheldering of diagnostiek. Onduidelijk is of deze behandeling of begeleiding aansluit op de behoeften van patiënten. Wel geven zij de POH-ggz een hoog rapportcijfer voor de manier waarop ze zijn geholpen met hun klachten. Bovendien kunnen patiënten snel terecht bij de POH-ggz. In 2016 wordt het aantal uren voor de POH-ggz waarschijnlijk verder uitgebreid (naar 1 fte/36 uur per normpraktijk). ■

De resultaten zijn gebaseerd op vragenlijstgegevens, verzameld in het kader van de NIVEL Databank Communicatie in de zorg. In 2014 (maart-december) zijn vragenlijsten afgenomen bij 110 patiënten en 15 POH's-ggz uit Noord-, West- en Zuidoost-Nederland. De deelnemende POH's-ggz hadden een achtergrond als sociaal psychiatrisch verpleegkundige (SPV), eerstelijnspsycholoog of gespecialiseerde ggz-verpleegkundige. Zij hebben vervolgens de opleiding tot POH-ggz gevolgd en zijn gemiddeld 1 jaar en 9 maanden werkzaam als POH-ggz.